

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce **J. K.**, zastoupeným Mgr. Stanislavem Němcem, advokátem se sídlem Vinohradská 32, 120 00 Praha 2, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, proti nečinnosti správního orgánu, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. 5. 2008, č. j. 7 Ca 18/2004 - 217,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV.** Odměna ustanoveného advokáta Mgr. Stanislava Němce **s e u r č u j e** částkou 14 280 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce v návrhu doručeném Městskému soudu v Praze dne 8. 10. 2003, označeném jako žaloba na uložení vydat rozhodnutí ve věci, uvedl, že dne 5. 11. 2002 obdržel od Policie České republiky svoji zdravotní dokumentaci včetně zápisu z jednání Ústřední lékařské komise sekce zdravotnického a sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra ze dne 20. 2. 1996, který byl podkladem pro vydání rozhodnutí Lékařské komise Správy Východočeského kraje Policie České republiky ze dne 14. 12. 1995, které je dle žalobce nezákonné, ale pravomocné a vykonatelné, a proto je určující pro výpočet příspěvku za službu. Po obdržení předmětného zápisu ze dne 20. 2. 1996 požádal žalobce dne 13. 5. 2003 žalovaného o zaslání dalších dokumentů (lékařských zpráv, nálezů, vyšetření), které již převzatá zdravotnická dokumentace neobsahovala, avšak na něž odkazoval zmiňovaný protokol. Současně také požádal o vydání rozhodnutí o přezkumu

lékařské zprávy nemocnice Ministerstva vnitra, a to na základě žalobcovy žádosti o přezkum ze dne 18. 4. 1995. Jelikož žalobce požadované dokumenty neobdržel, podal dne 12. 6. 2003 rozklad proti rozhodnutí o neposkytnutí informace. Následně dne 12. 8. 2003 obdržel dopis předsedy rozkladové komise o možnosti nahlížet do spisu, čehož žalobce využil následujícího dne, avšak předložený správní spis vůbec neřešil meritum věci, zejména přezkum lékařských zpráv nemocnice Ministerstva vnitra. Rozhodnutí ve věci žalobce do dne podání žaloby neobdržel. V petitu žaloby se pak domáhal, aby soud vyslovil, že žalovaný je povinen vydat rozhodnutí ve věci, která jsou určující k ochraně práv žalobce a zaplatit žalobci náklady řízení. Žaloba rovněž směřovala proti České lékařské komoře, avšak tuto věc vyloučil městský soud usnesením ze dne 4. 2. 2004 k samostatnému projednání.

V celé řadě dalších podání žalobce napadal jednání osob vystupujících v jeho věci lékaři počínaje a ministrem vnitra a předsedou vlády konče. Žalobce rovněž podrobil rozsáhlé kritice justici jako celek, jakož i jednotlivé soudce, kteří projednávali či rozhodovali řadu sporů, jež žalobce vedl a vede, přičemž obecně má za to, že úmyslem všech aktérů jeho sporů je ve zločinném spolčení zlikvidovat žalobce. Žalobce expresivně líčí své pohnuté osudy z padesátých a šedesátých let minulého století, jakož i nespravedlnosti, jichž se mu dostalo v první půli let devadesátých, kdy byla dle jeho názoru padělána jeho zdravotní dokumentace, žalobce byl protiprávně převeden z místa právníka Ministerstva vnitra do podatelny a následně propuštěn ze služby, což má přímé důsledky na výši jeho výsluhového příspěvku, resp. důchodu.

K vyjasnění žalobcových podání a jejich petitu nařídil městský soud dvě ústní jednání. Při prvním konaném dne 30. 1. 2008 žalobce uvedl, že dne 18. 4. 1995 podal žádost o přezkum lékařské zprávy vypracované ve dnech 27. 1. až 23. 2. 1994. Na tuto žádost odpovéděl žalobci ředitel nemocnice Ministerstva vnitra Na Míčáncích dopisem, proti němuž se žalobce odvolal, avšak do dnešního dne nebylo o odvolání rozhodnuto. Závěrem žalobce uvedl, že požádal žalovaného žádostí ze dne 13. 5. 2003 o to, aby bylo rozhodnuto ve věci lékařské zprávy, avšak žalovaný nerozhodl. Na druhém ústním jednání konaném dne 23. 5. 2008 pak žalobce navrhl, aby byla zrušena veškerá nulitní rozhodnutí Policie Správy Východočeského kraje ze dne 14. 12. 1995 a veškerá následná rozhodnutí. Městský soud v Praze následně žalobu odmítl pro opožděnost, neboť seznal, že žalobce se domáhá rozhodnutí o přezkumu lékařské zprávy z roku 1994, avšak v takovém případě vůbec nemohla začít běžet lhůta k podání žaloby, neboť příslušná procesní ustanovení soudního řádu správního nabyly účinnosti až dne 1. 1. 2003.

Ve včas podané kasační stížnosti a v jejím doplnění žalobce uvedl, že soudní spis neobsahuje správní spis žalovaného a že soudem nebylo provedeno dokazování; rozhodnutí městského soudu je nezákonné, neboť je odvozeno od zfalšovaných dokumentů žalovaného. Žalobce měl být městským soudem veden k úpravě žaloby tak, aby se domohl soudní ochrany, byť by to mělo vést k hranicím nepřipustného hmotněprávního poučení. Rozhodnutí městského soudu je dle žalobce v rozporu s řadou mezinárodních dokumentů, s Listinou základních práv a svobod, Ústavou, jakož i se zahraničními a tuzemskými soudními rozhodnutími.

V další části kasační stížnosti žalobce označuje několik osob (lékařů) za spolupracovníky Státní bezpečnosti, kteří se zřejmě měli podílet na padělání jeho zdravotnické dokumentace, případně měli podrobovat žalobce nelidskému a ponižujícímu zacházení a mučení tím, že mu předepsali škodlivé léky nebo zveřejnili citlivé osobní informace o žalobci. V této souvislosti se pak žalobce domáhá provedení testu difamujících výroků, jenž je blíže popsán v rozhodnutí Ústavního soudu pod sp. zn. I. ÚS 453/03. Dále žalobce obviňuje z korupce soudce městského soudu, JUDr. Ladislava Hejtmánka, což dokládá popisem rozhodování tohoto soudce v jiné věci týkající se České lékařské komory. Žalobce se domnívá, že dochází ke svévolné manipulaci se soudním spisem, neboť vyjádření žalobce nejsou zařazena do spisu. Navíc přestože žalobce podal žalobu dne 8. 10. 2003, soud přidělil žalobě spisovou značku s označením roku 2004.

Žalobce se domnívá, že činností státních orgánů došlo v jeho věci k porušení směrnice 95/46/ES o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů, nařízení 45/2001 a nařízení 1049/2001. Jelikož ve věci jde o podvod a zneužití padělané a pozměněné zdravotnické dokumentace, měl by být podle žalobce aplikován Restatement of the Laws, Second, Torts (27). Dále byl porušen rozsudek Soudního dvora ze dne 12. 11. 1996 ve věci C 84/94 týkající se zdraví a bezpečnosti pracovníka v jeho pracovním prostředí. Porušeno bylo i rozhodnutí Rady ze dne 28. 2. 2002 o zřízení Evropské jednotky pro soudní spolupráci (EUROJUST) za účelem posílení boje proti závažné trestné činnosti (2002/187/SVV), neboť žalobce ve své věci prokázal účast na zločinném spolčení, které je trestným činem. Jelikož městský soud odpírá žalobci jeho právo, došlo rovněž k porušení čl. 14 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod ve spojení s Protokolem č. 1 k Úmluvě a dále čl. 3, 6 odst. 1, 8 a 13 Úmluvy. Podle žalobce byl porušen i čl. 35 odst. 1 Bruselského nařízení I č. 44/2001, podle něž se soudní rozhodnutí Vrchního soudu v Praze a Městského soudu v Praze neuzná, je-li v rozporu s čl. 6 Římské úmluvy o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy („v případě pracovních smluv nemůže být zaměstnanec zbaven ochrany vyplývající z kogentních předpisů pracovního práva státu, ve kterém vykonává pracovní činnost“). Žalobce taktéž uvedl, že došlo k porušení koordinačních nařízení Rady č. 1612/68, 1408/71 a 574/72, neboť úředníci státních orgánů odstranili ze spisu listinné důkazy, které jim žalobce dne 1. 9. 1995 prokazatelně předal a jež blíže popisuje.

V následující části kasační stížnosti se žalobce podrobněji věnuje správním a soudním řízením probíhajícím od poloviny devadesátých let, jejichž předmětem bylo posouzení zdravotního stavu žalobce a následné převedení žalobce z funkce právníka Ministerstva vnitra do podatelny s podstatně nižším služebním příjmem. Žalobce rovněž zdůraznil, že v jeho věci jde rovněž o nepromlčitelný zákonný právní nárok na povýšení do vyšší hodnosti (u žalobce jde o hodnost majora), což bylo žalobci bezdůvodně upřeno. Žalobce proto žádá odškodnění za morální újmu v souvislosti s úmyslnými průtahy v řízení, za vzniklou nemajetkovou újmu a náhradu škody za ztrátu šancí, za vynaložené náklady na zrušení nezákonného rozhodnutí a za nesprávný úřední postup. Žalobce také poukázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 4. 1997, sp. zn. 38 Ca 174/96, potvrzený rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 31. 1. 2000, sp. zn. 6 A 27/98, týkající se náhrady škody na zdraví žalobce.

Podle žalobce je smyslem žaloby to, aby byla tomu, kdo se domáhá soudní ochrany, známa existence příslušného rozhodnutí a aby s ním byl jeho adresát seznámen v přiměřené, zákonem stanovené lhůtě. Pouze od této skutečnosti se odvíjí možnost napadat nečinnost žalovaného. Závěrem žalobce konstatoval, že soudci se nikdy nezabývali klíčovou otázkou sporu: do jaké míry je pravdivý skutkový základ padělaných a zfalšovaných listin, otázkou nulity a nicotnosti rozhodnutí žalovaného. Proto nebylo prováděno soudci ve věci dokazování, bylo manipulováno se soudním spisem, který neobsahoval správní spis, listinné námitky stěžovatele nebyly zařazeny do soudního spisu a řádně očíslovány Protokolace a soudní řízení bylo vedeno v rozporu se soudním řízením správním, formou opakovaně vadného doručování mělo dojít k zastavení řízení z procesních důvodů, atd. Žalobce proto žádá zrušení kasační stížností napadeného nezákonného rozhodnutí městského soudu, jakož i úhradu nákladů řízení. V doplnění kasační stížnosti pak žalobce uvedl, že žádá zrušení usnesení městského soudu pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů. Žalobce rovněž požádal o veřejné projednání kasační stížnosti a vyslovení nicotnosti rozhodnutí Lékařské komise Správy Východočeského kraje Policie České republiky ze dne 14. 12. 1995.

V dalším doplnění kasační stížnosti, které podal soudem ustanovený zástupce žalobce, se žalobce blíže zabýval svou žádostí ze dne 13. 5. 2003, již se domáhal po žalovaném poskytnutí informací a přezkumu lékařské zprávy. Do dnešního dne žalobce neobdržel v této věci rozhodnutí, které by mělo náležitosti dle správního řádu (pouze dopis ze dne 7. 11. 2003, jímž byla žádost žalobce vyřízena podle vyhlášky č. 150/1985 Ú. 1.), a nesouhlasí proto s tvrzením soudu, že o podání žalobce

bylo rozhodnuto. Žalobce nesouhlasí s městským soudem, že žaloba byla podána opožděně, neboť poslední úkon vůči žalobci byl učiněn dne 4. 8. 2003 (dopis ze dne 7. 11. 2003 nelze považovat za rozhodnutí) a žaloba byla podána včas dne 8. 10. 2003. Soud se také nevypořádal s žalobními námitkami a nepřihlédl k nicotnosti rozhodnutí žalovaného, které se týkají jeho zdravotního stavu.

Žalovaný se ke kasační stížnosti v poskytnuté lhůtě nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud nevyhověl žádosti žalobce a ve věci nenařídil ústní jednání. Podle § 109 odst. 1 s. ř. s. totiž Nejvyšší správní soud rozhoduje o kasační stížnosti zpravidla bez jednání. Považuje-li to za vhodné nebo provádí-li dokazování, nařídí k projednání kasační stížnosti jednání. V projednávaném případě kasační soud k provádění dokazování nepřikročil a nepovažoval za nutné ani nařizovat jednání z jiných důvodů, neboť ve věci bylo možné rozhodnout na základě dokumentů obsažených v soudním spisu.

Kasační stížnost není důvodná.

Na úvod je nutné poznamenat, že předmětná kasační stížnost napadá usnesení krajského soudu o odmítnutí žaloby, a proto přichází pro žalobce v úvahu z povahy věci pouze kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Pod tento důvod spadá také případ, kdy vada řízení před soudem měla nebo mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí návrhu, a dále vada řízení spočívající v tvrzené zmatečnosti řízení před soudem. Nejvyšší správní soud může podrobit přezkumu pouze postup krajského soudu a jeho úvahy, tedy posoudit správnost závěrů krajského soudu, které jej vedly k odmítnutí žaloby. Kasační soud se však nemůže zabývat námitkami žalobce směřujícími do věci samé (tedy zda došlo k nečinnosti), jakož i celou řadou námitek, které s otázkou zákonnosti rozhodnutí městského soudu nijak nesouvisí. Jedná se o tvrzení týkající se činnosti lékařů (jež žalobce obviňuje ze spolupráce se Státní bezpečností) vůči žalobci, požadavek na provedení testu difamujících výroků a námitky porušení směrnice 95/46/ES, nařízení 45/2001, nařízení 1049/2001, rozsudku Soudního dvora ze dne 12. 11. 1996 ve věci C 84/94, rozhodnutí Rady 2002/187/SVV, čl. 35 odst. 1 Bruselského nařízení I č. 44/2001 a nařízení Rady č. 1612/68, 1408/71 a 574/72. Dále jsou pro posuzovanou otázku zákonnosti usnesení městského soudu zcela irelevantní žalobcem uváděná jiná správní a soudní řízení týkající se jeho přecházení z funkce právníka Ministerstva vnitra do podatelny, případně náhrady škody na zdraví, jakož i tvrzení žalobce o padělané zdravotní dokumentaci [v této souvislosti nedává žádný rozumný smysl ani názor žalobce, že by se měl na věc aplikovat Restatement of the Laws, Second, Torts (27), což je soukromá sbírka pravidel amerického common law, které není na území České republiky závazné a soudy podle něj nepostupují] či o nároku na povýšení do hodnosti majora. Předmětem kasačního řízení rovněž není odškodnění žalobce za morální újmu v souvislosti s úmyslnými průtahy v řízení, za vzniklou nemajetkovou újmu a náhradu škody za ztrátu šancí, za vynaložené náklady na zrušení nezákonného rozhodnutí a za nesprávný úřední postup. Kasační soud se konečně nemohl zabývat ani námitkou nicotnosti rozhodnutí žalovaného, ani námitkou, že se městský soud nevypořádal s žalobními námitkami – pokud byla žaloba městským soudem odmítnuta, nepřicházelo z povahy věci v úvahu, aby se městský soud vypořádával s meritorními otázkami – tj. s žalobními námitkami. Veškeré výše uvedené námitky je tedy nutno považovat za nepřijatelné.

Nejvyšší správní soud se proto dále zabýval otázkou, zda byly splněny zákonné podmínky pro odmítnutí žaloby, resp. zda závěr krajského soudu o chybějících podmínkách řízení je v souladu s úpravou v s. ř. s. K tomu si musel zdejší soud nejprve ujasnit, co bylo podstatou návrhu žalobce – z něj totiž nebylo patrné, zda se žalobce domáhá vydání rozhodnutí o jeho odvolání proti rozhodnutí o neposkytnutí informace ze dne 12. 6. 2003 nebo vydání rozhodnutí o jeho žádosti (odvolání) ze dne 18. 4. 1995 o přezkum lékařské zprávy sepsané dne 23. 2. 1994, když vlastní petit žaloby byl zcela neurčitý. V doplnění svého podání ze dne 27. 4. 2004 žalobce uvedl, že požaduje, aby soud zrušil

nicotné, nezákonné a protiústavní rozhodnutí Lékařské komise Správy Východočeského kraje Policie České republiky ze dne 14. 12. 1995. Na ústním jednání konaném dne 30. 1. 2008 pak žalobce opětovně tvrdil, že dosud nebylo rozhodnuto o jeho žádosti ze dne 18. 4. 1995 o přezkum lékařské zprávy vypracované ve dnech 27. 1. až 23. 2. 1994. Konečně na druhém ústním jednání se vrátil k požadavku zrušení rozhodnutí Lékařské komise Správy Východočeského kraje Policie České republiky ze dne 14. 12. 1995 a veškerých následujících rozhodnutí.

Z uvedených podání a výpovědí žalobce podle názoru Nejvyššího správního soudu vyplývá, že se tento podanou žalobou nedomáhal vydání rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí o neposkytnutí informace ze dne 12. 6. 2003, jak tvrdí jeho zástupce v doplnění kasační stížnosti. Podstatou žalobcových návrhů je totiž jednak zrušení (resp. prohlášení nicotnosti) rozhodnutí ze dne 14. 12. 1995 a jednak vydání rozhodnutí o jeho žádosti ze dne 18. 4. 1995 o přezkum lékařské zprávy. O návrzích žalobce týkajících se rozhodnutí ze dne 14. 12. 1995 (resp. rozhodnutí Ústřední lékařské komise, sekce zdravotního a sociálního zabezpečení, ze dne 20. 2. 1996 o zamítnutí odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí) nemohl městský soud rozhodovat z důvodu překážky věci rozhodnuté - jak správně městský soud poznamenal v odůvodnění svého odmítavého usnesení, v této věci již bylo rozhodnuto Vrchním soudem v Praze, který svým usnesením ze dne 3. 3. 1997, č. j. 5 A 57/96 - 46 zastavil řízení o žalobě žalobce podle § 248 odst. 2 písm. g) tehdy platné části páte o. s. ř., neboť napadené rozhodnutí záviselo výlučně na posouzení zdravotního stavu žalobce.

K posouzení tak zbývá ta část žaloby, v níž žalobce požadoval vydání rozhodnutí o žádosti ze dne 18. 4. 1995 o přezkum lékařské zprávy. Zde městský soud konstatoval, že žaloba je opožděná, neboť příslušná ustanovení s. ř. s. umožňující podání žaloby proti nečinnosti správního orgánu nabyly účinnosti až dne 1. 1. 2003. Jistotu městského soudu o opožděnosti žaloby však Nejvyšší správní soud nesdílí: poukazuje přitom na své dřívější rozhodnutí ze dne 12. 6. 2006, č. j. 8 Ans 3/2005 - 107, publikované pod č. 931/2006 Sb. NSS, podle něž *„při absenci přechodných ustanovení je nutno učinit závěr, že pokud k nečinnosti správního orgánu došlo již před účinností s. ř. s. a tato nečinnost trvá i po 31. 12. 2002, je žaloba podle § 79 a násl. s. ř. s. počínaje dnem 1. 1. 2003 zásadně možná. U lhůt k podání žaloby je nutno při tomto nedostatku přechodné úpravy vycházet z ustanovení § 80 odst. 1 a 2 s. ř. s. V těchto případech je třeba vzít zřetel i na další zásadu, že lhůta k uplatnění práva nemůže zásadně začít běžet dříve, než bylo možné – se zřetelem na stávající právní úpravu – právo uplatnit poprvé (v tomto případě podat žalobu). Bylo by za zmíněné situace (nedostatku přechodných ustanovení) nepřijatelné, aby lhůta k podání žaloby začala nejen běžet dříve, ale příp. by i skončila, než bylo možné žalobu vůbec podat. I když tedy skutečnosti, na které § 80 odst. 1 s. ř. s. váže počátek lhůty nastaly před 1. 1. 2003, začala – za situace, že nečinnost i nadále trvá – tato lhůta běžet až tímto dnem (nabytím účinnosti s. ř. s.)“*. Pokud tedy městský soud založil v daném případě své usnesení o odmítnutí žaloby na tom, že tato byla podána na ochranu proti nečinnosti vzniklé před účinností soudního řádu správního, je tento závěr nesprávný a v rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, která takové žaloby obecně připouští.

Nejvyšší správní soud nicméně zvažoval, zda nejsou naplněny předpoklady pro odmítnutí návrhu žalobce z jiných zákonem předvídaných důvodů, jak mu implicitně ukládá § 110 odst. 1 s. ř. s. (pokud by tomu tak bylo, musel by zdejší soud kasační stížnost zamítnout, neboť pouhá mylka městského soudu v důvodu odmítnutí nezakládá důvod pro kasaci odmítavého usnesení). Nejvyšší správní soud se přitom musel řídit rozhodnutím rozšířeného senátu zdejšího soudu ze dne 20. 9. 2007, č. j. 4 Ads 81/2005 - 125, publikovaným pod č. 1554/2008 Sb. NSS (potvrzeným nálezem pléna Ústavního soudu ze dne 23. 9. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 11/08, <http://nalus.usoud.cz>), v němž rozšířený senát mimo jiné uvedl, že *„posudek zařízení (lékaře) závodní preventivní péče je odborným dobrozdáním o naplnění hypotézy uvedené v citované normě zákoníku práce; tento lékař svůj odborný náhled podává při znalosti pracovních podmínek, zdravotního rizika práce a zdravotního stavu posuzované osoby. Jde ve shora uvedeném smyslu právních předpisů o závodní preventivní péči o službu poskytovanou zaměstnavateli, aby ten byl s to dostát svým zákonným povinnostem. Lékař závodní preventivní péče (zařízení) tedy v žádném případě nevystupuje jako osoba, které bylo zákonem svěřeno rozhodování o právech a povinnostech v oblasti veřejné správy. (...)*

Zákon o zdraví lidu (20/1966 Sb.) pak přiznává zaměstnanci i zaměstnavateli právo žádat přezkoumání posudku vedoucím zdravotnického zařízení a posléze i správním orgánem, který vydal rozhodnutí o registraci zdravotnického zařízení nebo je jeho zřizovatelem. Důvod, pro který je možno žádat přezkoumání, formuluje zákon značně široce („má-li za to, že posudek je nesprávný“ - § 77 odst. 2 cit. zákona). Pod tento důvod podle názoru rozšířeného senátu Nejvyššího právního soudu možno subsumovat v podstatě jakékoli námitky procesní či hmotněprávní. (...) Jestliže rozšířený senát shora uzavřel, že posudek zařízení (lékaře) závodní preventivní péče není úkonem, jenž by přímo konstituoval práva nebo povinnosti ani zaměstnance, ani zaměstnavatele, pak tentýž závěr platí o přezkoumání aktu, jenž se sice formálně řídí v procesu správním řádem, ovšem materiálně na povaze úkonu nemůže nic změnit“. Rozšířený senát tedy uzavřel, že posudek lékaře závodní preventivní péče a rozhodnutí o jeho přezkoumání ve smyslu § 77 zákona o zdraví lidu nenaplnuje kritéria rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. (nejde o úkon správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují práva nebo povinnosti), a tudíž je vyloučeno ze soudního přezkoumání. K obdobnému závěru musí Nejvyšší správní soud dospět i v právě projednávaném případě, pokud žalobce postupem podle § 77 zákona o zdraví lidu navrhl přezkoumání lékařské zprávy (posudku), v níž byla žalobci po hospitalizaci diagnostikována epilepsie s příslušnými omezeními (zákaz řízení motorového vozidla, práce bez nočních služeb a beze zbraně apod.). Jak samotná lékařská zpráva, tak případné rozhodnutí o jejím přezkoumání nejsou rozhodnutími podle § 65 odst. 1 s. ř. s.

Žalobou proti nečinnosti správního orgánu se žalobce může domáhat pouze toho, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení (§ 79 odst. 1 s. ř. s.). Rozhodnutí, jehož vydání se žalobce domáhá, přitom musí splňovat požadavky kladené na rozhodnutí správního orgánu v § 65 odst. 1 s. ř. s. (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 7. 2008, č. j. 1 Ans 5/2008 - 104, www.nssoud.cz). Z výše uvedeného vyplývá, že rozhodnutí o lékařské zprávě, kterého se žalobce domáhá, není rozhodnutím; není však ani osvědčením. Osvědčením se totiž potvrzují skutečnosti úředně zřejmé (zpravidla z vnitřních zdrojů vykonavatele veřejné správy), o nichž nejsou pochybnosti, kdy se autoritativně nezjišťuje skutkový stav věci (srov. Hendrych, D. a kol.: Správní právo. Obecná část, 6. vydání, Praha: C. H. Beck, 2006, str. 267, Vopálka, V. a kol.: Soudní řád správní. Komentář, 1. vydání, Praha: C. H. Beck 2004, str. 185). Lékařská zpráva (posudek) a rozhodnutí o jeho přezkoumání jsou naopak založeny na zkoumání skutkového stavu (zdravotního stavu pacienta). Pokud se žalobce žalobou proti nečinnosti správního orgánu domáhá vydání aktu, který není ani rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. ani osvědčením, není splněna jedna z podmínek řízení (k tomu viz rozsudek zdejšího soudu ze dne 26. 2. 2004, č. j. 1 Ans 1/2003 - 50, www.nssoud.cz). Jelikož se jedná o neodstranitelný nedostatek, pro nějž nelze v řízení pokračovat, musí soud žalobu odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Ačkoliv městský soud nesprávně označil žalobu za opožděnou, jeho výrok o odmítnutí žaloby je správný, byť z jiného důvodu. Kasace rozhodnutí městského soudu pro nesprávné odůvodnění výroku by však v tomto případě byla přepjatým formalismem s žádným hmatatelným důsledkem pro žalobce, neboť jeho žaloba by i pak zůstala ve správním soudnictví neprojednatelná a došlo by tak pouze ke zbytečnému prodlužování řízení.

Nejvyšší správní soud nepovažuje za důvodné ani zbývající námitky žalobce. Předně neshledal, že by bylo jakkoliv protiprávně manipulováno se soudním spisem, že by byl nesprávně číslován a že by do něj nebyla vkládána žalobcová podání. Naopak soudní spis obsahuje celou řadu žalobcových podání a několik složek s jím zaslanými přílohami; spis je veden chronologicky a postupně číslován, přičemž není patrné, že by v něm nějaké listiny chyběly. Kasační soud rovněž nenachází opodstatnění pro žalobcem obecně formulované námitky, že protokolace a soudní řízení bylo vedeno v rozporu se s. ř. s., či že by docházelo k opakovanému vadnému doručování. K námitce, že městský soud neprovedl ve věci dokazování lze podotknout, že městský soud provedl dokazování při prvním jednání ve věci (viz protokol o jednání, č. l. 195 soudního spisu), když si soud ujasňoval, čeho se žalobce žalobou domáhá. Při druhém ústním jednání pak soud rozhodl usnesením, že další dokazování prováděno nebude. Bylo by ostatně zcela nelogické, aby soud ve věci prováděl žalobcem navrhované

rozsáhlé dokazování, když byla žaloba odmítnuta. Na předestřenému postupu městského soudu neshledává Nejvyšší správní soud žádné pochybení.

Žalobce má nepochybně pravdu, pokud tvrdí, že si městský soud nevyžádal správní spis. Nejvyšší správní soud podotýká, že již ve svém dřívějším rozhodnutí uvedl, že soudní řád správní sice výslovně nestanoví povinnost soudu vyžádat si správní spis v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu, avšak soud tak musí učinit, pokud je z okolností případu zřejmé, že právě na základě správního spisu lze zjistit skutkový stav věci a posoudit důvodnost žaloby (viz rozsudek ze dne 16. 7. 2008, č. j. 1 Ans 6/2008 - 58, www.nssoud.cz). Soud nicméně správní spis nepotřebuje, pokud zjistí, že nejsou splněny podmínky řízení jako v projednávaném případě, kdy žaloba proti nečinnosti správního orgánu směřovala na vydání aktu, který není rozhodnutím ani osvědčením. Vyžádání správního spisu by totiž nemělo žádný vliv na závěr o neprojednatelnosti žaloby a na nutnost jejího odmítnutí. Ani tato námitka tudíž není důvodná.

Pokud jde o obvinění soudce městského soudu JUDr. Ladislava Hejtmánka z korupce, bylo by možno toto tvrzení považovat za námitku podjatosti tohoto soudce; takovou námitku by však žalobce musel uplatnit v průběhu řízení před městským soudem – před vydáním rozsudku. Námitka podjatosti soudce krajského (městského) soudu učiněná až v kasačním řízení nemůže být zdejším soudem projednána, neboť soudní řád správní jej neopravňuje k rozhodování o vyloučení či nevyhloučení soudce poté, co bylo řízení před krajským (městským) soudem pravomocně skončeno.

Ze všech výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou. O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly. Zástupci, který byl žalobci ustanoven soudem, náleží mimosmluvní odměna podle § 11 odst. 1 písm. b), c) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátního tarifu). Soud proto přiznal ustanovenému zástupci v souladu se sazbou mimosmluvní odměny 10 500 Kč za pět úkonů právní služby, kterými jsou první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení, další tři porady s klientem (které zástupce doložil kopií zápisů z jednání) a doplnění kasační stížnosti [§ 7 bod 5 ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) advokátního tarifu] a 1500 Kč jako paušální náhradu výdajů s těmito úkony spojených [§ 13 odst. 3 advokátního tarifu]. Jelikož zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvýšil soud náklady řízení ve smyslu § 35 odst. 8 s. ř. s. o 2280 Kč. Celkem tedy zástupci náleží 14 280 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. ledna 2009

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu